

2 CENTESIMI

Preddroba za Monarh (a) znaša 1 K za 3 tjeuice. Pojalni broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corosa 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie vierterjährlig 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podna. Esce ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Za izvršenje objava u Malom oglašniku plaća se za svaku rief 2 pare Najnovija pristojba 30 n. Per le inserzioni d'avvisi nel «Notiziario d'Affari» si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minima 30 centesimi. Jedes Wort im «Kleinen Anzeiger» kostet 2 n. Die niedrigste Taxa 30 n.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Recentissime.

La situazione in Serbia.

La skupština ha dato voto di fiducia quasi unanime al governo e gli ha posto a disposizione le casse dello Stato e crediti rilevanti. Ma non ha proclamato la guerra, anzi si dice, che in seduta segreta di sabato sera più che 90 deputati erano contro la guerra, mentre soli 60 per la stessa.

I deputati rurali sono tutti contro una azione guerresca.

Re Pietro rinuncia al trono?

Dicesi, che le simpatie della nazione per il re Pietro siano molto in ribasso, e che lui probabilmente rinuncerà al trono. In questo caso verrebbe proclamato a re il principe ereditario Giorgio.

Noi riteniamo possibile tale cambiamento.

L'agricoltura in viaggio.

Mesi fa si diceva, che verrebbe a visitare la nostra provincia il ministro dell'agricoltura Alfredo dott. Ebenhoch. Invece oramai è certo, che per quest'anno non verrà. Tuttavia questa volta pare che il Governo non voglia dormire in riguardo all'agricoltura. Difatti abbiamo da Pazin (Pisino), che ieri era venuto là il consigliere aulico Portele e, pare, con un incarico abbastanza interessante. Si tratterebbe di un passo realmente grande a favore dell'agricoltura nella nostra Provincia.

NOTIZIE.

Locali.

A proposito della candidatura socialista.

Il «Lavoratore» organo dei socialisti di Pola, scrive nel numero di Lunedì 12 ottobre, quanto segue:

«Il Giornaleto» e il III collegio della Curia generale.

«Abbiamo nel numero di sabato esposto il nostro pensiero sull'articolo del «Giornaleto» in merito alla candidatura socialista per il III collegio della Curia generale. A maggiore schiarimento riteniamo ora opportuno riprodurre più ampiamente una parte dell'articolo del detto giornale, là ove si parla del compromesso nazionale stipulato nell'ultima Dieta.

«Non bisogna dimenticare — così il «Giornaleto» — che all'epoca della stipulazione del compromesso nazionale in seno alla Dieta, a cui vi partecipò sebbene estraneo alla Dieta, per le influenze che poteva esercitare sul Governo, il partito socialista, fu tacitamente convenuto che questo collegio sarebbe riservato a dare un rappresentante in seno alla Dieta al partito socialista ecc. ecc.»

Come già rilevato, «Il Giornaleto» consiglia poi i liberali ad attendere l'esposizione del programma elettorale del candidato socialista, prima di prendere qualsiasi decisione.

L'articolo del «Giornaleto» abbisogna di un commento anche da parte nostra.

Corrisponde anzi tutto alla verità quanto l'organo suddetto dice riguardo al compromesso per la riforma elettorale. Tanto

da parte nazionalista italiana che da parte nazionalista slava venne nella Commissione alla riforma elettorale rilevato che il III collegio della Curia generale sarebbe riservato al partito socialista. Ciò non togliè naturalmente che e gli uni e gli altri possono — se lo credono opportuno — opporre propri candidati a quello dei socialisti.

Già fin d'ora però sia detto che il partito socialista non intende rinunciare nemmeno in parte a nessun punto del suo programma per conquistarsi le simpatie di questo o di quel partito nazionalista. Esso è entrato in lotta con intero il suo vecchio programma della lotta di classe, con tro tutte le borghesie.

Così ci piace! Perché domandare ai socialisti, che il loro candidato esponga il programma, quando questo è conosciuto? «Lotta di classe contro tutte le borghesie», ecco secondo il «Lavoratore» il programma del suo candidato.

Vale a dire, siccome il dott. Ritossa è cento volte più borghese di quello che socialista, egli dovrebbe impegnarsi di lottare nella nuova Dieta contro... se stesso! Così si avranno due deputati socialisti, il Ritossa «borghese» contro il Ritossa «della lotta di classe», in aritmetica: plus uno, minus uno, eguale a zero, talché il partito socialista si troverebbe, dov'era prima delle elezioni. E questa si chiama purezza di principi! Che ne dice Tuntar e tanti altri, i quali fino a poco fa lottavano per gl'ideali?

HRVATSKA STRANA.

Najnovije.

«Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice» u Puntu, dobilo je koncesionu ispravu od c. kr. Namjestništva u Trstu, koje je na to bilo ovlašteno od ministarstva unutarnjih poslova dogovorno sa ministarstvom trgovine.

Koncesija nosi datum Trst 9. oktobra 1908. VIII. 468/3-07.

Valjda već ovog mjeseca biti će skupština toga našeg novog podhvata na Puntu i Bože daj u sto dobrih časa.

VIESTI.

Mjestne.

Socijalisti se tuže.

Tuže se «Lavoratori», da prošlu nedjelju nisu mogli držati sastanka u Alturi, i da je bilo pogibelj za njih na povratku, pak bacaju krivnju, dakako na Doktora Laginju.

On da bi morao ljude uputiti, da ne rabe sile i da poštuju tuđe osvjedčenje.

Kompanjom Haramini, Jelcicha i drugim poručujemo, da oni vrlo dobro znaju, da Dr. Laginja svagdje preporuča snosljivost i međusobno potrpjenje, pak nije za stalno ni Alturcem rekao neka straše Haraminu i Jelcicha i njihove drugove. Na, valja i viditi, koliko je istine u onom, što pišu u «Lavoratori» i u drugim svojim piekalicam.

A prebadao je svaku stvar pripisivati Dr. Laginji, ako je neugodna za gospodu «kape» od socijalista, a pripisivati sebi svaku, ako je ikoliko dobra.

Ali ako pregrubo laže koji socijalistički vođa, onda jim narod mora pokazati vrata.

Dobre dušice Jornaletove.

Timele u Jornaletu od ponedjeljka zove jednog svećenika «dobrom dušicom». To je Don Antonio Busetto, rektor crkve Majke Božje na trgu Alighieri. Otkad je Don Busetto glasovao za kamoru i liberalne talijane i došao baš radi toga u sukob s klerikalcima i mjestnim župnikom, od tad je Don Busetto Jornaletova dobra dušica, a prije toga bio je za Jornalet «Don Busetto mu... di p...», tako je Jornalet pjevao i naučio pjevati puljsku mulariju o Don Busetto.

Sad obadva kad tako liepo idu složno.

Zapišimo jim i ovu.

Subotu su, kako javlja «Lavoratore» socijalisti imali više sastanaka po krčmama u Puli. Kod «Nettuna» i «al Prato», da su govorili kompagni Haramina, Jelcich i Slobez «tutti applauditissimi».

Valjda su hvalili kandidati Doktora Ritossa, koj je za svojeg načelnikovanja u Vižinadi dokazao tamošnjemu našem puku, koliko mu je ona občina učinila dobra (!!) i izpunila od tolikih socijalističkih obećanja... nijedno!

Braći Sokolani!

Pozivlju se braća odbornici, da danas na 8 s. u večer *nevaljeno dođu* na sjednicu.

U nedjelju počimlje *plema škola* Sokola od 3 s. posle podne do 7 sati.

Članovi, koji žele upisati gospodjice u plemsku školu nek dođu svaku večer od 7—8 u Sokolanu.

Zdravo! Starosta.

DOPISI.

Grozan hasko socijalista u Alturi.

Altura, 11. oktobra 1908.

Danas su htjeli držati jugoslavenski socijalisti izbori sastanak i to u kući Tičiće (žena, koja je svoga muža otjerala i živi s drugim).

Došli su petorica i to Haramina, dva nepoznata i dva kampiona t. j. Stipe Mihalević-Zurlo iz Medulina koji je odsjedio koju godinu u Koprnu, i Martin Galešić-Gazde iz Altura, koji je profukao vas svoj imetak i najzad pr oranja davao za 15 forinta.

Takove ljude nam socijalisti nude; zahvaljujemo! Takvo crveno cvieće neka bude za njih, njima liepo miriši.

Došli su oko 10 sati, pojeli 2 kokoši i dobro se napili i htjeli držati sastanak na 4 sata. Poslije blagoslova puk čeka na placi, te veli: da neidemo u krčmu, neka dođu socijalisti na placu, ako će što govoriti.

Došao Haramina, narod ga obkolio, Don Viškoviću je pitao neka razjašnjenja i Haramina nije znao odgovarati, počeo blediti i sve više se tiskati Don Viškoviću, te gledao naći izlaz, da narod na nj tvorno ne napadne. Nekako se Haramina iz okruga izvukao, te bježi on glavom bez obzira od placi dolci i tamo kroz šume i polja, neznamo kuda.

Neznamo niti, jeli se vratilo u krčmu, da račun plati.

Stipe i Galešić čekaju u krčmi, a kad vidjese da ga nema, nastoje i oni da po dnevnu pobjegnu.

Narod, a osobito mladež ih izrugaval i pred očii sve bedastoće stavila, što delaju naši socijalisti, i uz grozan zvižduk odpratila prema Puli

Zahvaliti se mora našim pravicima, koji su narod držali u miru, drugačije bio socijalisti bili zlo prošli. Ne smijemo zabraviti, da je došao iz Litjanja i naš Fedel, koga ćeš vidjeti svagdje gdje se radi o narodu.

Za danas svršavam, i pozivljem sva sela i vas hrv. narod u Istri, neka se ugleda u Alturu, kojoj neka bude čast i dika, što se u narodnom pogledu tako uvijek vlada.

Razne.

+ Fran Dukić.

Primamo iz Kastva dne 12.: Danas je nenadno umro u 68 godini života ovdješnji građanin *Frano Dukić* (Diračić), prilično imučan posjednik, mnogogodišnji občinski savjetnik.

Pogreb je u sruđu (džake dana. Op. Ur.) Pokojnik je bio brat već davno preminulog dra. Antuna Dukića, bivšeg načelnika i odvjetnika u Pazinu, neko vrieme zemaljskog podkapetana Istre.

Zali ga još jedina na životu sestra gospođa Roža udata Jurinčić, kojoj ovim putem šaljemo naše sauešće.

+ Filip Sokolić.

Javljaju nam tužnu viest, da je u ponedjeljak umro u ovlašnoj pokrajinskoj bolnici vrijedni rodoljub Filip Sokolić iz Nerezina. Pokojnik odlikovao se uvijek svojim značajem i otvorenim hrvatstvom; bio je uvijek prvi među prvima u narodnoj borbi. Bio je predsjednikom posujnice Nerezinske. Umro je još dosta jak duhom i tielom u dobi od 60 godina.

Njegovim preostavim naše sauešće, a milom pokojniku bila lahka zemlja!

Srbija neće rata.

U tajnoj sjednici srbska je skupština sa velikom većinom glasova odklonila navještenje rata Austro-Ugarskoj radi aneksije Bosne i Hercegovine.

Ta viest je vrlo ozlovoljila svjetinu, koja se još nije smirila u svojoj velikoj ratobornosti. Vlada pak nastoji umiriti svote obećanjima, da će se pobrinuti, te Srbiji bude dana pupduna zadovoljstva.

Najviše uckaju svjetinu protuzavjernici, koji bi htjeli srušiti sadašnju vladu a i kraja Petra prisiliti da odstupi u korist prestolonasljednika Gjura.

Nu gornjim zaključkom skupštine, pobješće pristaje kralja Petra i sadašnje vlade.

Uapšenje sumojivih osoba u Bosni.

Za svete službe božje u katoličkoj stolnoj crkvi u Sarajevu, uapšene su u petak četiri sumojive osobe, navodno Rusi, među njima i jedan poj. Opazilo se je da su oni unišili u crkvi s nekim paketime. Pretragom u crkvi nije se moglo ništa pronaći.

Isto u petak u Miocu, na predzadnoj postaji istočne željeznice, na bosanskom zemljištu kraj turske granice upljen je jedan sumnjivi prosjak, kod kojeg je nađena jedna vojna karta od Mioca do srpske granice. Taj prosjak uniošao je u vlak, ali se je vlakovodji pričinio sumnjivim. Sve vlakove u Bosni sad prate četiri vojnika i jedan oružnik. Vlakovodja obavijestio je oružnika, koji upsi prosjaka. Kod uplenskog nađen je jedan paket, u kojemu je bilo više stotina proglaš, koji su počimali sa: «Brado, Srbi i Turci, idužite se, da istjerate Svabu u Bosnu». Uapnenik, sigurno koji inteligentan čovjek, iskazao je da dolazi iz Plevlja Predan je sudu u Višegradu.

